

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-28

Defensieraad

Nr. 288

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 augustus 2025

Hierbij ontvangt u de geannoteerde agenda voor de informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) met Ministers van Defensie die op 28 en 29 augustus in Kopenhagen plaatsvindt. Naar verwachting start het inhoudelijke programma op 29 augustus met een bespreking over militaire EU steun aan Oekraïne. Daarna spreken de Ministers in het kader van EU defensiegereedheid over de implementatie van het Witboek Europese Defensie gereedheid 2030. Tijdens de lunch zal worden gesproken over EU missies en operaties.

A. Geannoteerde agenda

1. Militaire EU-steun aan Oekraïne

De Ministers van Defensie zullen spreken over de voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en het leveren van militaire steun aan Oekraïne op gebied van onder andere munitie en luchtverdediging door de EU en de lidstaten. Ook zal worden gesproken over het versterken van de Oekraïense defensie-industrie en mogelijkheden voor integratie met de Europese defensie-industrie. Tot slot zal de steun via de militaire missie EUMAM Oekraïne aan de orde komen.

Nederland blijft Oekraïne onverminderd steunen. Het is van belang de druk op Rusland hoog te houden, zowel via diplomatieke en economische kanalen, als door militaire leveringen aan Oekraïne. Hoe sterker de positie van Rusland in Oekraïne, des te groter de dreiging die Rusland vormt voor de rest van Europa en daarmee Nederland. De veiligheid van Oekraïne en NAVO-bondgenoten zijn direct met elkaar verbonden. Om Oekraïne in staat te stellen zich te blijven verdedigen en vanuit een krachtige positie te onderhandelen over een duurzame vrede, zet Nederland de materiële militaire steun onverminderd voort en benadrukt het belang op Europees niveau de steun verder op te schalen. Dit kan onder andere door te kijken naar de besteding van de geblokkeerde middelen die voor Oekraïne gereserveerd zijn binnen de Europese Vredesfaciliteit en door mogelijk-

heden voor versterking van de trainingsmissie EUMAM Oekraïne te onderzoeken. Nederland zal tijdens de RBZ Defensie op beide sporen inzetten.

Het kabinet heeft met de Voorjaarsnota € 3,5 mld. extra beschikbaar gesteld voor steun aan Oekraïne, en roept andere landen op om eveneens aanvullende bijdragen te doen. Zo kondigde Nederland 4 augustus 2025 aan 500 mln. euro bij te dragen aan *Prioritized Ukraine Requirements List (PURL)*.¹ Sindsdien hebben ook Noorwegen, Zweden, Denemarken en Duitsland aangekondigd om bij te dragen. Ter implementatie van de Veiligheidsovereenkomst die Nederland en Oekraïne vorig jaar tekenden wordt gewerkt aan het intensiveren van samenwerking op het gebied van de defensie-industrie, bijvoorbeeld via het recent aangekondigde initiatief *Build with Ukraine*, waarbinnen wordt gewerkt aan coproductie van Oekraïens materieel in Nederland. Daarnaast wordt de industriesamenwerking versterkt door directe verwerving bij de Oekraïense industrie, capaciteitsontwikkeling en opschaling van de (Europese) productie ten behoeve van Oekraïne. Dit is van belang voor zowel de Oekraïense als onze eigen krijgsmacht.

2. Defensie gereedheid

Ministers zullen spreken over de implementatie van het Witboek *European Defence Readiness 2030* en het *ReArm Europe* plan. De Europese Commissie en de lidstaten hebben negen *capability* prioriteitsgebieden voor defensie, zogenaamde *Prioritised Capability Areas (PCA)*, aangemerkt voor concrete Europese samenwerking en investeringen. Deze PCA moeten nu verder worden uitgewerkt en leiden tot concrete projecten. Daarom worden lidstaten tijdens de RBZ gevraagd interesse kenbaar te maken voor de rol van (co-) *Lead Nation* voor een of meerdere PCA. De invulling van de rol van (co-) *Lead Nation* is aan de lidstaten zelf. In eerste instantie zal het gaan om een informele coördinatiefunctie tussen de lidstaten die geïnteresseerd zijn in samenwerking, gericht op de inhoudelijke uitwerking van een PCA.

Het kabinet onderschrijft het belang van een gezamenlijke aanpak van kritieke *capability* tekortkomingen en wil daarin een actieve rol spelen. Nederland is geïnteresseerd om de (co-) *Lead Nation* rol te vervullen op de PCA Drones en counter-dronesystemen en de PCA Militaire Mobiliteit. Verder kijkt Nederland naar de mogelijkheden voor een actieve rol op de PCA Maritiem. De interesse voor de PCA Drones en counter-dronesystemen past bij de ambities en doelstellingen uit de Defensie Strategie voor Industrie en Innovatie (DSII), de prioritaire technologiegebieden (NLD gebieden) Sensoren en Intelligente Systemen (inclusief AI) en het daaruit volgende Actieplan Productie zekerheid Onbemenste Systemen (APOS). De (co-) *Lead Nation* rol op PCA Militaire Mobiliteit biedt de kans om de leidende rol op Europese activiteiten die Nederland nu heeft door te zetten. Nederland heeft onder meer het projectleiderschap van het Europese PESCO-project *Military Mobility* en het voorzitterschap van het *Network of National Points of Contact for Military Mobility* (NPOC network).

3. EU missies en operaties

De Ministers van Defensie zullen spreken over militaire EU-missies en -operaties in een veranderende geopolitieke context. Nederland streeft naar een proportionele bijdrage aan de internationale inspanningen om dreigingen voor Europa en Nederland tegen te gaan door onder andere de

¹ Zie: Kamerbrief 36 045-211, van 4 augustus 2011.

internationale rechtsorde te versterken, waaronder door deelname aan GVDB-missies. Zo zal Nederland vanaf aankomend oktober met circa 195 militairen bijdragen aan EUFOR Althea, de EU-operatie in Bosnië en Herzegovina.

In de discussie zal gekeken worden naar veranderende dreigingen en nieuwe uitdagingen waar de EU mee te maken heeft en de manier waarop dat invloed heeft op de inzet van militaire missies en operaties. Duidelijk is dat Europese lidstaten meer verantwoordelijkheid moeten nemen om de Euro-Atlantische veiligheid te waarborgen. In dat licht zullen Europese landen een grotere inzet moeten plegen in de nabije omgeving van het Europese continent ten behoeve van bijvoorbeeld vrije doorvaart, contra-terrorisme en stabiliteitsinzet. Dit vraagt om een bijdrage van alle EU-lidstaten.

Het kabinet hecht eraan dat missies zich aanpassen aan de wijzigende veiligheidsomgeving en aan de geleerde lessen uit eerdere missies en operaties, door meer oog te hebben voor de context van geopolitieke rivaliteit, realistische verwachtingen van wat bereikt kan worden en transparant te zijn over de voortgang en resultaten. De toenemende instabiliteit in en rondom landen aan de oostflank van de EU gaat gepaard met toenemende urgentie tot handelen. Het kabinet acht het van groot belang een gesprek te voeren over hoe de EU-lidstaten deze gezamenlijke vraag kunnen beantwoorden in het licht van het grote aantal missies², hoge ambities, effectiviteits- en efficiëntievraagstukken en beperkte middelen en capaciteit.

B. Overig

1. Inzet Chinook-transporthelikopters Spanje

Graag maakt het kabinet van deze gelegenheid gebruik u te informeren over de inzet van twee Chinook-transporthelikopters om natuurbranden in Spanje te bestrijden. Naar verwachting worden de helikopters tussen 19 augustus en 1 september ingezet. De inzet vindt plaats op verzoek van Spanje.

De helikopters zijn uitgerust met waterzakken waarmee per vlucht circa 8.000 liter water kan worden gedropt. Een detachement van ongeveer 60 militairen van het Defensie Helikopter Commando ondersteunt de inzet vanaf een vooruitgeschoven basis nabij León. De inzet van de Chinooks gebeurt onder regie van de Spaanse civiele autoriteiten en wordt ondersteund met adviseurs vanuit de Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG), een belangrijke samenwerkingspartner bij brandbestrijdingsoperaties.

2. Voornemen inzet CRRT

Tevens maakt het kabinet van deze gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over de voorgenomen inzet van vier Nederlandse experts in het *Cyber Rapid Response Team* (CRRT). Nederland is deelnemer in het EU *Permanent Structured Cooperation* (PESCO)-project voor snel inzetbare, multinationale cyberteam. Het CRRT is verzocht om enkele systemen in kaart te brengen op het gebied van cyberveiligheidsrisico's. Nederland zal vier experts leveren aan dit team.

² De EU beschikt over acht militaire missies en -operaties, twaalf civiele GVDB-missies en een civiel-militair initiatief. Een geografisch overzicht van de EU GVDB-inzet is beschikbaar op https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/2025/documents/EU-mission-and-operation_2025-05.pdf

3. Einde Nederlandse bijdrage United Nations Mission in South Sudan

Tot slot maakt het kabinet van deze gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over het einde van de Nederlandse bijdrage aan de United Nations Mission in South Sudan (UNMISS). Dit is in lijn met het besluit van het kabinet in de Kamerbrief internationale inzet van Nederlandse militairen, civiele experts en politiefunctionarissen 2025–2028³ om de civiele bijdrage aan UNMISS na 31 juli niet te verlengen. De Nederlandse militaire bijdrage aan deze missie is reeds in 2019 beëindigd.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans

³ Kamerstuk 29 521, nr. 493, d.d. 4 april 2025